

Pöytäkirja

20.10.2020

VN/9111/2020

VN/9111/2020-MMM-24

Maankäyttösektorin seurantaryhmän 2. kokouksen pöytäkirja

Aika 2.10.2020 klo 9-11

Paikka Skype-kokous

Läsnä

Seurantaryhmän jäsenet

Hanna Aho (kohdat 5a-9)
Tomi Alakoski
Antti Asikainen (kohdat 1-6a)
Ari Eini
Heikki Granholm (pääsiht.)
Leena Gunnar (kohdat 4b-9)
Jaana Husu-Kallio (pj.)
Matti Kahra
Anssi Kainulainen
Hanna Kortemaa
Liisa Kulmala
Bettina Lemström
Pentti Lähteenoja
Jarmo Muurman
Matti Mäkelä
Mats Nylund
Tuula Packalen (vpj.) (kohdat 1-4a)
Sari Peltonen
Tapio Pouta
Kristiina Regina
Miira Riipinen
Sampo Soimakallio
Reetta Sorsa (siht.)
Anna Vainikainen

Suomen luonnonsuojeluliitto
Suomen 4H liitto
Luonnonvarakeskus
Suomen Metsäkeskus
Maa- ja metsätalousministeriö
Kaakkois-Suomen ELY-keskus
Maa- ja metsätalousministeriö
Elinkeinoelämän keskusliitto
Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto
Ruckavirasto
Ilmatieteen laitos
Työ- ja elinkeinoministeriö
Maa- ja metsätalousministeriö
Ympäristöministeriö
Metsäteollisuus ry
Svenska lantbruksproducenternas centralförbund
Maa- ja metsätalousministeriö
Proagria keskusten liitto
Metsähallitus
Pysyvä asiantuntija (Luonnonvarakeskus)
Kuntaliitto
Suomen ympäristökeskus
Maa- ja metsätalousministeriö
Elintarviketeollisuus ry

Muut kokouksen osallistujat

Johanna Kohl Maa- ja metsätalousministeriö
Päivi Kari Maa- ja metsätalousministeriö

1) Kokouksen avaus

Puheenjohtaja, kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallio avasi kokouksen klo 9 ja toivotti osallistujat lämpimästi tervetulleiksi sekä ohjeisti kokouksen käytännöistä.

2) Esityslistan hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo@mmm.fi

3) Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Sorsa esitteli pöytäkirjaan tulleen lisäysehdotuksen. Pöytäkirja hyväksyttiin esitetyssä muodossa.

4) Maankäyttösektorin ilmastotoimenpidekokonaisuuden valmistelutilanne

a. Tilannekatsaus

Pääsihteeri Granholm esitteli ilmastotoimenpidekokonaisuuden valmistelutilannetta. Paljon on tapahtunut seurantaryhmän edellisen kesäkuun kokouksen jälkeen. Granholm nosti esille mm. vuonna 2021 valmisteltavan maankäyttösektorin ilmastosuunnitelman, johon tullaan sisällyttämään jo käynnistettyjä toimenpiteitä.

Keskusteltiin siitä, millä aikavälillä käynnistettävien toimien vaikutuksia tarkastellaan. Seurannassa voidaan erotella esimerkiksi toimenpiteiden toteutumisseuranta sekä toimenpiteiden kautta aikaansaatu ilmastovaikutus. Osana toimenpidekokonaisuutta on käynnistetty Luonnonvarakeskuksen toteuttama hanke, jossa kartoitetaan potentiaalisten toimien ilmastovaikutuksia (ns. ILMAVA-hanke). Arvioitujen ilmastovaikutusten osalta vuosi 2035 on ensimmäinen tarkastelukohta.

Seurantaryhmän jäseniä kiinnosti erityisesti hiilikompensaatioista valmisteilla oleva esiselvitys, jonka etenemisestä ja tuloksista he toivoivat esittelyä. Lisäksi toivottiin esiteltävän myös luonnonsuojelulain uudistuksessa esillä olevaa ekologisen kompensaation kokonaisuutta.

b. Viestintä

Viestintäasiantuntija Päivi Kari esitteli toimenpidekokonaisuuden pääviestejä ja logoa. Haasteena on sanoittaa laaja, monimutkainen kokonaisuus siten, että mahdollisimman moni ymmärtää, mistä on kysymys.

Seurantaryhmän jäsenillä oli mahdollisuus esittää tarkempia kommentteja pääviesteistä ja toimenpidekokonaisuuden uudesta ulkoasusta selainpohjaisen työkalun kautta. Esitettyä kokonaisuutta pidettiin innostavana ja raikkaana. Kuitenkin toivottiin ilmastotiekartoissa esitettyjen viestien parempaa huomiointia sekä viestintäkanavien valintaa niin, että keskeiset kohderyhmät tavoitetaan. Lisäksi toivottiin, että metsänomistajille viestittäisiin siitä, mitä laadukkaampaa puuta kasvatat, sitä paremmin se kelpaa pitkäikäisten puutuotteiden raaka-aineeksi.

Seurantaryhmä keskusteli myös hallituspuolueiden Vuosaaren ilmastokokouksessa asetusta tavoitteesta maankäyttösektorille (toimenpiteiden ilmastovaikutus vähintään 3 Mt CO₂ ekv. vuodessa vuoteen 2035 mennessä) ja sen sanoittamisesta viestintämateriaaleihin.

5) Tilannekatsaukset osa-alueittain

a. T&K&I-ohjelman valmisteluprosessi

Tutkimusohjelmapäällikkö Johanna Kohl esitteli tutkimus- ja innovaatio-ohjelman alustavan sisällön. Ohjelman esijulkistus tapahtuu seuraavalla viikolla.

Seurantaryhmän jäsenillä oli mahdollisuus kommentoida tutkimus- ja innovaatio-ohjelmaa sekä ehdottaa sille nimeä ja lyhennettä selainpohjaisen työkalun kautta. Tutkimus- ja innovaatio-ohjelmaa pidettiin hyvin valmisteltuna ja pääteemoja hyvin kiteytettyinä. Huomiota olisi hyvä vielä kiinnittää mm. siihen, miten eri kokonaisuudet tukevat toisiaan ja lopulta realisoituvat käytännön toiminnaksi. Lisäksi tulisi kiinnittää huomiota siihen, kuinka turvataan riittävä aikajänne tutkimukseen, koska luonnonprosessit ja niihin vaikuttamisprosessit ovat hitaita.

6) Ilmastotiekarttojen esittely maankäyttösektorin näkökulmasta

a. Metsäteollisuus

Matti Mäkelä Metsäteollisuus ry:stä esitteli Metsäteollisuuden ilmastotiekarttaa, joka laadittiin tutkijoiden ja asiantuntijoiden kanssa. Metsäosiossa yhteistyötä tehtiin MTK:n kanssa. Tavoitteena on saada tuotantolaitosten fossiiliset päästöt nolnaan. Tuotteilla saavutettava ilmastohyöty (ns. substituutiovaikutus) on arvioitu olevan noin 16 MtCO₂ globaalisti.

b. Maatalous

Maatalouden ilmastotiekartta on MTK:n ja SLC:n Luonnonvarakeskukselta tilaama selvitys. Tiekarttaa esitteli ensi Mats Nylund, SLC ja sen jälkeen Anssi Kainulainen, MTK. Realistisessa skenaariossa päästöjä vähennettäisiin 29 % ja kunnianhimoisessa skenaariossa 42 % vuoteen 2035 mennessä. Vuoteen 2050 mennessä päästövähennykset olisivat vastaavasti 38 % ja 77 %. Kunnianhimoiset päästövähennykset edellyttäisivät merkittäviä yhteiskunnan tukitoimia.

c. Elintarviketeollisuus

Elintarviketeollisuus ry:n tiekarttaa esitteli Anna Vainikainen Elintarviketeollisuus ry:stä. ETL pyrkii yhdessä alan yritysten kanssa hiilineutraaliuteen ja tavoittelee toimialatasolla 75% kasviuonekaasupäästöjen vähenemää liikevaihtoon suhteutettuna vuoteen 2035 mennessä.

Puheenjohtaja veti keskustelun yhteen todeten, että toimialakohtaiset ilmastotiekartat ovat todella positiivinen asia. Ne ovat kaikki hienoa työtä, joka vie yhdessä tekemistä eteenpäin. Ilmastotiekartat antavat hyvät viitekohdat myös ministeriössä tehtävälle työlle.

7) Muut asiat

Ei muita esitettyjä asioita.

8) Seuraava kokous

Seuraava kokous järjestetään joulukuun alussa. Kokouksessa käsitellään ainakin maankäyttösektorin tieto-ohjelmaa ja kehityshankehakuja. Seurantaryhmän jäsenet voivat olla yhteydessä Sorsaan, jos haluavat ehdottaa aiheita esityslistalle tai toivovat jotakin tietoa jaettavaksi seurantaryhmälle.

9) Kokouksen lopetus

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11. Hän toivotti hyvää perjantai-iltapäivän jatkoa ja ansaittua viikonloppua sekä kiitti ministeriön väkeä hyvästä valmistelusta.

Liitteet	-
Jakelu	Seurantaryhmän jäsenet ja varajäsenet
Tiedoksi	Johanna Kohl ja Päivi Kari